

ÖZET

TÜRKİYE DENİZLERİNDEKİ TEKİR (*Mullus surmuletus* L.) TÜRÜNÜN GENETİK STOKLARININ BELİRLENMESİ

Doğan TUNCAY

Doktora Tezi, Biyoloji Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Fevzi BARDAKCI

2015, 84 sayfa

Tekir (*Mullus surmuletus*) balıkçılık açısından ekonomik değere sahip demersal bir türdür. Bu çalışmada, mtDNA kontrol bölgesi dizisi ve çekirdek genomunun 14 adet mikrosatellit lokuslarının genotip verileri kullanılarak, tekir balığının Türkiye denizlerindeki genetik stok yapıları ve genetik çeşitliliğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Tekir örneklerinin toplandığı lokaliteler, Akdeniz'den Mersin ve Antalya, Ege Denizi'nden Marmaris, Kuşadası, Ayvalık ve Saroz Körfezi ve Marmara Denizi'nden Bandırma kıyılarıdır. Tekir balığında mikrosatellit lokusu alel sayıları ve mtDNA haplotip çeşitliliklerine dayalı olarak, populasyonlar arasında yüksek bir genetik varyasyon olduğu saptanmıştır. Mitokondri DNA analizi sonuçları tekir populasyonlarının 3 klada ayrıldığını göstermiştir. Bu üç mitokondri soyu çalışılan farklı denizlerdeki tekir populasyonları arasında anlamlı bir dağılım sergilememiştir. Mikrosatellit DNA analizleri sonucunda ise tekir populasyonlarının çalışılan denizler arasında homojen olarak dağılım gösteren 3 farklı genetik grup olduğu saptanmıştır. Hem mtDNA hem de mikrosatellit verilerinin analizi sonucuna göre, Saroz Körfezi tekirlerinin Ege Denizi'ndeki diğer lokalitelerden genetik olarak farklı bir grup oldukları bulunmuştur. Akdeniz de ise Mersin ve Antalya tekirleri arasında da farklı bir genetik yapılanma olduğu saptanmıştır. Sonuç olarak, Türkiye denizlerindeki tekir balıklarının belli ölçüde genetik farklılaşma gösterdikleri, bu yüzden bu bilginin yeni sürdürülebilir balıkçılık stratejilerinin geliştirilmesinde dikkate alınması gerekir.

Anahtar sözcükler: Tekir, *Mullus surmuletus*, Türkiye Denizleri, Mikrosatellit, mtDNA, Kontrol Bölgesi